

แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน

“จังหวัดสะอาด” ประจำปี พ.ศ. 2569

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาแต้ม

อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

คำนำ

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้จัดทำแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน "จังหวัดสะอาด" ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙ เพื่อขับเคลื่อนและแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยชุมชนให้เกิดความต่อเนื่อง และเป็นไปตามแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐) โดยมุ่งเน้นการคัดแยกขยะมูลฝอยชุมชน การจัดการขยะอันตรายชุมชน การผลักดันการรวมกลุ่ม Clusters ให้เกิดผลการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ และระบบสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการขยะได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ดำเนินการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการดังกล่าวตั้งแต่วัดระดับจังหวัด อำเภอ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หมู่บ้าน และชุมชน พร้อมทั้งรณรงค์และประชาสัมพันธ์การลดปริมาณขยะและการคัดแยกขยะมูลฝอยในพื้นที่ นั้น

เพื่อให้การขับเคลื่อนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง และเป็นไปตามเป้าประสงค์ของตัวชี้วัดที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาแต้ม จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน "จังหวัดสะอาด" ระดับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙ ขึ้น เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในพื้นที่ตำบลหนองตาแต้ม เพื่อลดปริมาณขยะและส่งเสริมการคัดแยกขยะที่ต้นทาง จัดทำระบบเก็บขนอย่างมีประสิทธิภาพ และขยะมูลฝอยได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการต่อไป

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาแต้ม

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
-ส่วนที่ ๑	
บทนำ	๑ - ๒
-ส่วนที่ ๒	
ข้อมูลทั่วไปองค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาแต้ม	๓ - ๙
-ส่วนที่ ๓	
แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยของตำบลหนองตาแต้ม	๑๐
-ส่วนที่ ๔	
การแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติและติดตามประเมินผล	๑๑
-ส่วนที่ ๕	
โครงการ/กิจกรรมแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๙ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาแต้ม อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	๑๒ - ๑๘

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

จากสถานการณ์และปัญหาขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ประกอบด้วยหลายสาเหตุปัจจัย และจำเป็นจะต้องได้รับการแก้ไขปัญหาย่างเร่งด่วน กระทรวงมหาดไทยหนึ่งในหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ในด้านต่าง ๆ เช่น ขยะมูลฝอยไม่ได้รับการคัดแยกตั้งแต่ต้นทาง การบริหารจัดการของหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบยังขาดประสิทธิภาพและขยะมูลฝอยชุมชนไม่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ กระทรวงมหาดไทยจึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๙ ขึ้นเพื่อขับเคลื่อนและแก้ไขปัญหายขยะมูลฝอยให้เกิดความต่อเนื่อง และเป็นไปตามเป้าหมายของ แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐) ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินการแก้ไขปัญหายขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาแต้ม เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๙ ขึ้น เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์

เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาแต้ม ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกหลักวิชาการ และสอดคล้องตามแนวนโยบายการจัดการขยะของรัฐบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับ

๑.๓ เป้าหมาย

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาแต้ม มีการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ และถูกหลักวิชาการ

๑.๔ นิยามและความหมาย

มูลฝอย หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า ถุงพลาสติก ภาชนะใส่อาหาร แก้ว มูลสัตว์หรือซากสัตว์รวมถึงสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยง สัตว์หรือที่อื่น (พระราชบัญญัติการสาธารณสุข,๒๕๓๕)

ขยะมูลฝอย (Solid waste) คือ เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัตถุ ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร แก้ว มูลสัตว์ซากสัตว์หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยง สัตว์หรือที่อื่น และความหมายรวมถึงมูลฝอยติดเชื้อ มูลฝอยที่เป็นพิษ หรืออันตรายจากชุมชนหรือ คริวเรือน ยกเว้นวัสดุที่ไม่ใช้แล้วของโรงงานซึ่งมีลักษณะและคุณสมบัติที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน (กรมควบคุมมลพิษ,๒๕๔๘)

ขยะย่อยสลาย (Compostable waste) หรือมูลฝอยย่อยสลาย คือ ขยะที่เน่าเสีย และย่อยสลายได้เร็ว สามารถนำมาหมักทำปุ๋ยได้เช่น เศษผัก เปลือกผลไม้เศษอาหาร ใบไม้เศษ เนื้อสัตว์เป็นต้น แต่จะไม่รวมถึงซากหรือเศษของพืช ผัก ผลไม้หรือสัตว์ที่เกิดจากการทดลองในห้องปฏิบัติการโดยขยะที่ย่อยสลายนี้เป็นขยะที่พบมากที่สุด คือ พบมากถึง ๖๔% ของปริมาณขยะ ทั้งหมดในกองขยะ (กรมควบคุมมลพิษ,๒๕๔๘)

ขยะรีไซเคิล (Recyclable waste) หรือ มูลฝอยที่ยังใช้ได้ คือ ของเสียบรรจุภัณฑ์ หรือวัสดุเหลือใช้ซึ่งสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้เช่น แก้ว กระดาษ เศษพลาสติก กล่อง เครื่องดื่มแบบ UHT กระป๋องเครื่องดื่ม เศษโลหะ อะลูมิเนียม ยางรถยนต์ เป็นต้น สำหรับขยะรีไซเคิลนี้เป็นขยะที่พบมากเป็นอันดับที่สองในกองขยะ กล่าวคือ พบประมาณ ๓๐% ของปริมาณขยะ ทั้งหมดในกองขยะ (กรมควบคุมมลพิษ,๒๕๔๘)

ขยะอันตราย (Hazardous waste) หรือ มูลฝอยอันตราย คือ ขยะที่มีองค์ประกอบ หรือปนเปื้อนวัตถุอันตรายชนิดต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ วัตถุระเบิด วัตถุไวไฟ วัตถุออกซิไดซ์ วัตถุมีพิษ วัตถุที่ทำให้เกิดโรค วัตถุกรรมมันตรังสี วัตถุที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม วัตถุกัดกร่อน วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง วัตถุอย่างอื่นไม่ว่าจะเป็นเคมีภัณฑ์หรือสิ่งอื่นใดที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่ บุคคล สัตว์พืช ทรัพย์สินหรือสิ่งแวดล้อม เช่น ถ่านไฟฉาย หลอดฟลูออเรสเซนต์ แบตเตอรี่โทรศัพท์เคลื่อนที่ ภาชนะบรรจุสารกำจัดศัตรูพืชกระป๋องสเปรย์บรรจุสีหรือสารเคมี เป็นต้น ขยะอันตรายนี้ เป็นขยะที่มักจะพบได้น้อยที่สุด กล่าวคือ พบประมาณเพียง ๓% ของปริมาณขยะทั้งหมดในกองขยะ (กรมควบคุมมลพิษ,๒๕๔๘)

ขยะทั่วไป (General waste) มูลฝอยทั่วไป คือ ขยะประเภทอื่นนอกเหนือจากขยะ ย่อยสลาย ขยะรีไซเคิล และขยะอันตราย มีลักษณะที่ย่อยสลายยากและไม่คุ้มค่าสำหรับการนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เช่น ห่อพลาสติกใส่ขนม ถุงพลาสติกบรรจุผงซักฟอก พลาสติกห่อลูกอม ของบะหมี่กึ่งสำเร็จรูปถุงพลาสติกเบื้อนเศษอาหาร โฟมเบื้อนอาหาร พอลียเบื้อนอาหาร เป็นต้น สำหรับขยะทั่วไปนี้เป็นขยะที่มีปริมาณใกล้เคียงกับขยะอันตราย กล่าวคือ จะพบประมาณ ๓% ของปริมาณขยะทั้งหมดในกองขยะ (กรมควบคุมมลพิษ,๒๕๔๘)

มูลฝอยติดเชื้อ หมายความว่า มูลฝอยที่มีเชื้อโรคปะปนอยู่ในปริมาณมากหรือมีความเข้มข้นซึ่งถ้ามีการสัมผัสหรือใกล้ชิดกับมูลฝอยนั้นแล้ว สามารถทำให้เกิดโรคได้

กรณีมูลฝอยดังต่อไปนี้ที่เกิดขึ้นหรือใช้ในกระบวนการตรวจวินิจฉัยทางการแพทย์และการรักษาพยาบาล การให้ภูมิคุ้มกันโรคและการทดลองเกี่ยวกับโรค และการตรวจชันสูตรศพหรือซาก สัตว์ รวมทั้งในการศึกษาวิจัยเรื่องดังกล่าว ให้ถือว่าเป็นมูลฝอยติดเชื้อ (กฎกระทรวงสาธารณสุขว่า) ด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ,๒๕๔๕)

(๑) ซากหรือชิ้นส่วนของมนุษย์หรือสัตว์ที่เป็นผลมาจากการผ่าตัด การตรวจชันสูตรศพหรือซากสัตว์และใช้สัตว์ทดลอง

(๒) วัสดุของมีคม เช่น เข็ม ใบมีกระบอกฉีดยา หลอดแก้ว ภาชนะที่ทำด้วยแก้ว สไลด์และกระจกปิดสไลด์

(๓) วัสดุซึ่งสัมผัสหรือสงสัยว่าจะสัมผัสกับเลือด ส่วนประกอบของเลือด ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากเลือด สารน้ำจากร่างกายของมนุษย์หรือสัตว์ หรือวัคซีนที่ทำจากเชื้อโรคที่มีชีวิต เช่น สำลีผ้า ก๊อสม ผ้าต่างๆ และท่อยาง

(๔) มูลฝอยทุกชนิดที่มาจากห้องรักษาผู้ป่วยติดเชื้อร้ายแรง

ส่วนที่ 2

ข้อมูลทั่วไปองค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาแต้ม

ที่ตั้งของตำบล

ตำบลหนองตาแต้มเป็นหนึ่งใน 6 ตำบลของอำเภอปราณบุรี
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตั้งอยู่เลขที่ 100 หมู่ที่ 7 ตำบลหนองตาแต้ม
อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ทิศเหนือ	ติดกับ	ตำบลเขาน้อย อำเภอปราณบุรี
ทิศใต้	ติดกับ	ตำบลศิลาลอย อำเภอสามร้อยยอด
ทิศตะวันออก	ติดกับ	ตำบลปราณบุรี อำเภอปราณบุรี
ทิศตะวันตก	ติดกับ	ตำบลเขาจ้าว อำเภอปราณบุรี และตำบลบึงนคร อำเภอหัวหิน

ขนาดพื้นที่

ตำบลหนองตาแต้มีพื้นที่ทั้งหมด 100,569 ไร่
หรือประมาณ 160.91 ตารางกิโลเมตร

โดยมีพื้นที่แยกเป็นรายหมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ 1 บ้านหนองตาแต้	หมู่ที่ 7 บ้านหนองยิงหมี
หมู่ที่ 2 บ้านหนองตาเย็น	หมู่ที่ 8 บ้านวังวนชลประทาน
หมู่ที่ 3 บ้านหนองตาเมือง	หมู่ที่ 9 บ้านหนองไกรทอง
หมู่ที่ 4 บ้านต้นไทร	หมู่ที่ 10 บ้านหนองมะค่า
หมู่ที่ 5 บ้านห้วยพลับ	หมู่ที่ 11 บ้านเขาเขียว
หมู่ที่ 6 บ้านห้วยแสงพันธ์	หมู่ที่ 12 บ้านหนองตาเย็นใต้

ลักษณะภูมิประเทศ

เป็นพื้นที่ราบลาดเชิงเขาจากทิศตะวันตกมาทางทิศตะวันออก ที่ลุ่มและดอนขนาดเล็กสลับกันไป มีแอ่งน้ำขนาดย่อมหลายแห่ง ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ทางการเกษตร ทั้งพืชไร่ พืชสวน เช่น มะม่วง กล้วย อ้อย มะพร้าว ยางพารา พืชผักผลไม้ และอื่นๆ

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “สับปะรด” ที่เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของเกษตรกรในพื้นที่ ประกอบกับตำบลหนองตาแต้มเป็นที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมสับปะรดแปรรูป 5 แห่งด้วยกัน สามารถรับรองผลผลิตจากเกษตรกรได้เป็นอย่างดี รวมทั้งพื้นที่ส่วนหนึ่งเป็นที่ดินที่เหมาะสมกับการปลูกพืช

นอกจากนี้ภายในพื้นที่ตำบลหนองตาแต้มยังมีแม่น้ำปราณบุรี ไหลผ่านเป็นแนวเขตพื้นที่ทางด้านเหนือและตะวันออกเฉียงเหนือ แบ่งเขตพื้นที่อำเภอปราณบุรีและอำเภอกำแพงแสน

แม่น้ำปราณบุรี ทางด้านทิศเหนือของพื้นที่เป็นที่ตั้งของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปราณบุรี ซึ่งทำการจัดสรรน้ำและส่งให้แก่พื้นที่การเกษตรของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และยังปล่อยน้ำบางส่วนกลับลงแม่น้ำปราณบุรีทางตอนล่างของเขื่อน เอื้อประโยชน์กับประชาชนเป็นอย่างมาก ทำให้แม่น้ำปราณบุรีเปรียบเสมือนเส้นเลือดใหญ่ที่หล่อเลี้ยงชีวิตของคนในตำบลหนองตาแต้ม

ข้อมูลประชากร

สถิติประชากรจากทะเบียนราษฎรในพื้นที่ตำบลหนองตาแต้ม เดือน เมษายน 2569

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ชาย	หญิง	รวม
1	บ้านหนองตาหนองตาแต้ม	511	532	1,043
2	บ้านหนองตาเย็น	444	470	914
3	บ้านหนองตาเมือง	375	363	738
4	บ้านต้นไทร	430	510	940
5	บ้านห้วยพลับ	259	290	549
6	บ้านห้วยแสงพันธ์	895	888	1,783
7	บ้านหนองยิงหมี	582	561	1,143
8	บ้านวังวน	913	881	1,794
9	บ้านหนองไกรทอง	561	593	1,154
10	บ้านหนองมะค่า	341	315	656
11	บ้านเขาเขียว	300	338	638
12	บ้านหนองตาเย็นใต้	467	534	1,001
รวม		6,078	6,275	12,353

ช่วงอายุประชากร

ช่วงอายุประชากร	จำนวนประชากร (คน)		รวมทั้งหมด (คน)
	ชาย	หญิง	
ต่ำกว่า 18 ปี	1,246	1,242	2,488
18 - 59 ปี	3,721	3,731	7,451
60 ปีขึ้นไป	1,135	1,259	2,395
รวมทั้งสิ้น	6,102	6,232	12,334

หมายเหตุ : ข้อมูลจากสำนักทะเบียนอำเภอปราณบุรี ณ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566

ข้อมูลด้านการศึกษา

โรงเรียนในสังกัด อบต. (2 แห่ง)

1. โรงเรียนบ้านหนองตาแต้ม
2. โรงเรียนบ้านหนองตาเมือง

ศพด.ในสังกัด อบต. (3 แห่ง)

1. ศพด.หนองตาแต้ม
2. ศพด.บ้านหนองตาเมือง
3. ศพด.บ้านหนองตาเย็น

โรงเรียนในสังกัด สพฐ. (5 แห่ง)

1. โรงเรียนบ้านหนองตาเย็น
2. โรงเรียนบ้านห้วยพลับ
3. โรงเรียนบ้านวังวาน
4. โรงเรียนบ้านหนองยิงหมี
5. โรงเรียนชลประทานปราณบุรี

ข้อมูลด้านการสาธารณสุข

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (2 แห่ง)

1. รพ.สต.บ้านห้วยแสงพันธ์
2. รพ.สต.บ้านหนองตาเมือง

อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)

จำนวน 150 คน

ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน (ศสมช.)

จำนวน 12 แห่ง

ข้อมูลด้านศาสนา

ที่	สถาบันและองค์กรทางศาสนา	สถานที่ตั้ง		จำนวน			
		บ้าน	หมู่ที่	พระ	เณร	ชี	รวม
1	วัดเฉลิมประดิษฐาราม (วัดหนองตาแต้ม)	หนองตาแต้ม	1	24	3	1	28
2	วัดธรรมประชาราม	หนองตาเมือง	3	8	-	-	8
3	วัดศรีรัตนดาราม	ห้วยแสงพันธ์	6	4	-	2	6
4	วัดเขาเขี้ยว (หนองยิงหมี)	หนองยิงหมี	7	12	-	-	12
5	วัดป่าสุญญดาราม	หนองยิงหมี	7	5	-	6	11
6	สำนักสงฆ์เนินสวรรค์	วังวนชลประทาน	8	2	-	1	3
7	วัดเทพประสิทธิ์	วังวนชลประทาน	8	9	2	6	17

ส่วนที่ ๓

แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยของตำบลหนองตาแต้ม

แผนงานที่ ๑: ส่งเสริมให้มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติทดแทนการใช้ถุงพลาสติกหรือโฟม

-ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติทดแทนการใช้ถุงพลาสติกหรือโฟมในชุมชนส่วนราชการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

-ปรับปรุง ฟื้นฟู สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยให้ถูกหลักวิชาการ และห้ามเทกอง

แผนงานที่ ๒ : เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ส่วนราชการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

-ส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน ต้องมีการคัดแยกขยะอย่างถูกหลักวิชาการ

แผนงานที่ ๓ : ส่งเสริมพื้นที่ต้นแบบการจัดการขยะมูลฝอยหรือศูนย์

-พัฒนาพื้นที่ต้นแบบการจัดการขยะมูลฝอยหรือศูนย์ และส่งเสริมให้เป็นศูนย์เรียนรู้

แผนงานที่ ๔ : ออกข้อบัญญัติท้องถิ่นด้านการจัดการขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และการบังคับใช้กฎหมาย

-สนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติ หรือปรับปรุงเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติการบริหารจัดการขยะมูลฝอยสิ่งปฏิกูล และของเสียอันตราย

-ตรวจสอบและดำเนินการทางกฎหมายแก่ผู้ลักลอบทิ้ง/กำจัดขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูลที่ไม่ถูกหลักวิชาการ

แผนงานที่ ๕ : สร้างจิตสำนึก

-สร้างความรับรู้ให้กับประชาชน เยาวชน ให้ทราบถึงปัญหาขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

-สร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนในการลด คัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง และนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่

-จัดกิจกรรม big cleaning day ในหน่วยงาน และชุมชน

-ส่งเสริมหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือผู้ประกอบการลดการใช้ถุงพลาสติก และโฟม หรือวัสดุที่ไม่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

-สถานศึกษากำหนดหลักสูตรการจัดการขยะมูลฝอยเพื่อสอนในสถานศึกษาทุกสังกัด และส่งเสริมให้คนรุ่นใหม่ใส่ใจสิ่งแวดล้อม

-ส่งเสริมการใช้สินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

แผนงานที่ ๖ : การติดตามประเมินผล

-ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ในระดับส่วนราชการ/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน

ส่วนที่ 4

การแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติและติดตามประเมินผล

๑. ตำบลแต่งตั้งคณะกรรมการด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอย “จังหวัดสะอาด” ระดับอำเภอ โดยมีอำเภอเป็นประธานคณะทำงาน มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

๑) จัดทำแผนระดับตำบล เพื่อกำหนดทิศทางและเป้าหมายการดำเนินงานให้ทุกหมู่บ้าน/ชุมชนมีการดำเนินการคัดแยกขยะ

๒) กำหนดให้มีจุดรวบรวมขยะอันตรายชุมชนอย่างน้อยหมู่บ้านละ ๑ จุด

๓) กำหนดให้มีจุดรวบรวมขยะอันตรายอย่างน้อยหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อนำไปดำเนินการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการระดับอำเภอ

๔) ติดตามประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงานการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน” จังหวัดสะอาด” เสนอนายอำเภอ

๕) หน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากอำเภอ

๒. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่งตั้งคณะทำงานด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน” จังหวัดสะอาด” ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นประธานคณะทำงาน มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

๑) รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น เพื่อจัดทำฐานข้อมูลขยะมูลฝอยในพื้นที่

๒) จัดทำแผนปฏิบัติการระดับท้องถิ่น โดยการระดมหมู่บ้าน เพื่อกำหนดทิศทางและเป้าหมายในการดำเนินงานให้แก่หมู่บ้าน/ชุมชน ในพื้นที่

๓) กำหนดจุดรวบรวมของเสียอันตรายอย่างน้อยหมู่บ้าน/ชุมชน แห่งละ ๑ จุด

๔) ถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกขยะและบริหารจัดการขยะให้แก่ประชาชนในพื้นที่

๕) สนับสนุนงบประมาณด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อนำไปดำเนินการตามแผนปฏิบัติการในระดับท้องถิ่น

๖) ติดตามและประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงานการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน” จังหวัดสะอาด” เสนอต่อนายอำเภอ

๗) หน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ส่วนที่ ๕

โครงการ/กิจกรรมแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๙
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาแต้ม อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ที่	เป้าหมายของอปท.	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
๑	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการจัดกิจกรรมให้เครือข่าย “อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก” เข้าร่วมอย่างน้อย ๔ ครั้งต่อปี	(๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รับสมัคร “อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก (อถล.) และอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย การปกป้อง และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตนเอง (๒) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีโครงการ/กิจกรรมรณรงค์สร้างจิตสำนึกในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย โดยให้อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก (อถล.) เข้าร่วมอย่างน้อยปีละ ๔ ครั้งดังนี้ (๒.๑) จัดกิจกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนเริ่มตั้งแต่การลดการเกิดขยะมูลฝอย การคัดแยกขยะมูลฝอยการใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอย และการรวบรวมขยะมูลฝอยเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกในการเก็บขนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	สาธารณสุข

ที่	เป้าหมายของอปท.	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
		<p>(๒.๒) การจัดกิจกรรมการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของหมู่บ้าน/ชุมชน เช่น นัดเวลาเก็บขยะมูลฝอย เก็บกวาดขยะมูลฝอย เป็นต้น</p> <p>(๒.๓) สอดส่องดูแล เฝ้าระวัง และรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของหมู่บ้าน/ชุมชน รวมทั้งสถานการณ์การจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่</p> <p>(๒.๔) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมการลดและคัดแยกขยะ เช่น กิจกรรม Big Clening Day กิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนในพื้นที่ลดการใช้ถุงพลาสติก โฟม และเลือกใช้ผลิตภัณฑ์และบรรจุที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมหรือกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ด้านสิ่งแวดล้อมต่อชุมชน เป็นต้น</p> <p>(๒.๕) เป็นสื่อกลางในการประชาสัมพันธ์เพื่อขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ เช่น ภาครัฐราชการ ภาคการศึกษา ภาคศาสนา ภาคเอกชน และภาคประชาชน ให้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนในการจัดการมูลฝอยในหมู่บ้าน/ชุมชน</p>	
๓	หมู่บ้าน/ชุมชน มีการคัดแยกขยะมูลฝอยชุมชนที่ต้นทาง	(๑) มีการคัดแยกขยะ ๔ ประเภท โดยการส่งเสริมให้มีการคัดแยกขยะในหน่วยงาน หมู่บ้าน ชุมชน การนำขยะรีไซเคิลมาใช้ซ้ำ หรือการนำมาผลิตเป็นสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ เพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป การจัดทำถังขยะเปียกเพื่อรองรับขยะอินทรีย์ การคัดแยกขยะอันตราย เช่น ขยะอิเล็กทรอนิกส์ขนาดเล็ก รวมถึงการจัดกิจกรรม เช่นการทำปุ๋ยจากขยะอินทรีย์ (ขยะเป็นปุ๋ย)	สาธารณสุข

ที่	เป้าหมายของอปท.	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
๔	ครัวเรือน มีการจัดทำถังขยะเปียกลดโลกร้อน	<p>(๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตรวจสอบข้อมูลครัวเรือนที่มีอยู่ทั้งหมดตามจำนวนที่มีผู้อาศัยอยู่จริง</p> <p>(๒) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตรวจสอบข้อมูลครัวเรือนมีความพร้อมและไม่มีความพร้อมในการจัดทำถังขยะเปียก</p> <p>(๓) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แนะนำ ส่งเสริม และขอความร่วมมือให้ครัวเรือนจัดทำถังขยะเปียก สำหรับครัวเรือนที่มีบริเวณหรือพื้นที่ในการจัดทำถังขยะเปียกครัวเรือนได้ รวมถึงสาธิตวิธีการใช้งาน</p> <p>(๔) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำประกาศขอความร่วมมือประชาชนที่มีความต้องการนำขยะเปียกไปใช้ประโยชน์ เช่น เลี้ยงสัตว์ ทำปุ๋ยอินทรีย์ และลงทะเบียนเพื่อเชิญชวนนำขยะไปใช้ประโยชน์</p> <p>(๕) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำถังขยะเปียกรวมสำหรับครัวเรือนที่ไม่มีบริเวณหรือพื้นที่ในการจัดทำถังขยะเปียกครัวเรือนได้ และจัดทำแผนเก็บขนประกาศให้ประชาชนทราบ</p> <p>(๖) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดเก็บขยะเปียกที่ครัวเรือนคัดแยกไว้ดำเนินการตามกระบวนการต่อไป</p> <p>(๗) จัดหาสถานที่กลางสำหรับจัดทำภาชนะรองรับขยะเปียกเพื่อเป็นจุดรวบรวมขยะเปียกจากชุมชน โดย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดวัน เวลา และเส้นทางการจัดเก็บ</p> <p>(๘) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำจุดรวบรวมขยะเปียกในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียน</p>	สาธารณสุข

มาตรการที่ 2 : ด้านการจัดการขยะกลางทาง

ที่	เป้าหมายของอปท.	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
๑	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีภาชนะรองรับขยะมูลฝอยแบบแยกประเภทในที่สาธารณะ และหรือสถานที่ท่องเที่ยวทุกแห่ง	(๑) สำรวจสวนสาธารณะและสถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อประเมินสถานการณ์และเตรียมการจัดหาภาชนะรองรับขยะมูลฝอย (๒) จัดหาภาชนะรองรับขยะมูลฝอยแบบแยกประเภทในสวนสาธารณะและสถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่รับผิดชอบให้ครบทุกแห่ง	สาธารณสุข
๒	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการขนขยะอันตรายชุมชน ไปยังจุดรวบรวมขยะอันตรายของจังหวัดหรือมีการนำส่งไปให้บริษัทเอกชนนำไปกำจัด	(๑) จัดให้มีจุดรวบรวมหรือถังขยะอันตรายชุมชนอย่างน้อย หมู่บ้าน/ชุมชน ละ ๑ แห่ง (๒) การขนขยะอันตรายชุมชนไปยังจุดรวบรวมขยะอันตรายของจังหวัด เพื่อรวบรวมและนำส่งไปกำจัดต่อไป (๓) มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้กับประชาชนในชุมชนและผู้ประกอบการในท้องถิ่น เกี่ยวกับขยะอันตรายชุมชนประเภทต่างๆ การจัดการขยะอันตรายชุมชนจากการทิ้งหรือกำจัดขยะอันตรายชุมชนไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการและจุดรวบรวมขยะอันตรายของชุมชน (๔) มีการกำหนดวัน เวลา สถานที่ และเส้นทางเก็บขนขยะอันตรายชุมชน โดยสามารถทำเป็นปฏิทินการเก็บขนพร้อมทั้งแจ้งให้ประชาชนในชุมชนทราบ	สาธารณสุข

มาตรการที่ ๓ : ด้านการจัดการขยะปลายทาง

ที่	เป้าหมายของอปท.	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
๑	ขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ	<p>(๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดอบรมการสร้างนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์จากขยะแก่ประชาชนเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ เช่น โซฟาถังขยะ โต๊ะเก้าอี้เครื่องใช้ภายในบ้านจากไม้เก่า ไม้กวาดจากเศษพลาสติก เต้าเผาไร้ควัน การทำสารบำรุงดินจากไส้เดือนดิน เป็นต้น</p> <p>(๒) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนเห็นคุณค่าของขยะก่อนนำไปทิ้งอย่างไร้ประโยชน์ เช่น ผ้าป่าขยะรีไซเคิล การล่องเรือเก็บขยะ กิจกรรม (Big Cleaning Day) กิจกรรมทำสารบำรุงดิน น้ำหมักชีวภาพ กิจกรรมร้านรับซื้อของเก่าสีเขียว กิจกรรมธนาคารขยะชุมชน ธนาคารขยะโรงเรียน ศูนย์รีไซเคิลชุมชน กิจกรรมขยะแลกไข่/สิ่งของ กิจกรรมตลาดนัดมือสอง เป็นต้น</p> <p>(๓) สถานศึกษาและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และโรงเรียนในสังกัด สพฐ. ตลอดจนสถาบันการศึกษาในพื้นที่ จัดกิจกรรมให้ความรู้ ๓Rs หรือ ๓ช. ให้แก่เด็กนักเรียน และนักศึกษา เช่น วิธีการลดปริมาณขยะและคัดแยกขยะ การนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ เป็นต้น</p> <p>ทั้งนี้ให้มีการอำนวยความสะดวกให้แก่โรงเรียนสถานศึกษา วัด หรือหน่วยงานราชการในพื้นที่ โดยการจัดตั้งภาชนะรองรับแบบแยกประเภท เพื่อเป็นการส่งเสริมให้มีการคัดแยกขยะ</p>	สาธารณสุข

ที่	เป้าหมายของอปท.	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
		<p>(๔) ขอความร่วมมือ “ประชารัฐ” ตั้งแต่ภาคราชการ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา ภาคศาสนา ภาคประชาสังคม/ภาคประชาชน ร่วมดำเนินการขับเคลื่อนการจัดกิจกรรมลดการใช้ถุงพลาสติก โฟม และบรรจุภัณฑ์ใช้ครั้งเดียว</p> <p>(๕) สนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้คัดแยกขยะมูลฝอยรายย่อย เช่น ซาเล้ง ร้านค้าของเก่า เครือข่ายชุมชน เข้ามาบริการในหมู่บ้าน/ชุมชน</p> <p>(๖) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จัดการรวมกลุ่มประชาชนที่สมัครใจตั้งเป็นกลุ่มบริหารจัดการขยะ และจัดหาสถานที่ทำการกลุ่ม รวมทั้งนัดหมายผู้ค้าของเก่ารับซื้อหรือกลุ่มจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนขยะเป็นเงินหรือสิ่งของที่มีมูลค่าอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง</p> <p>(๗) ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานประกอบการภาคเอกชน ลด ละ เลิก การใช้ถุงพลาสติกและโฟม หรือนำถุงพลาสติกและโฟมกลับมาใช้ประโยชน์ หรือขอความร่วมมือจากภาคเอกชนไม่ใช้ถุงพลาสติกใส่สินค้าและให้สร้างแรงจูงใจให้แก่ประชาชนในการใช้ถุงผ้าแทน</p> <p>(๘) จัดตั้งศูนย์แลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการขยะมูลฝอยชุมชน</p>	
๒	ขยะอันตรายชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ	<p>(๑) ในระหว่างรวบรวมขยะมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายเพื่อรอกำจัด อปท.มีสถานที่จัดเก็บที่ได้มาตรฐานและปลอดภัย</p> <p>(๒) ขนขยะอันตรายชุมชนไปยังจุดรวบรวมขยะอันตรายของจังหวัดเพื่อรวบรวมและนำส่งไปกำจัดต่อไป</p>	สาธารณสุข

มาตรการที่ ๔ : ด้านการบริหารจัดการ

ที่	เป้าหมายของอปท.	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
๑	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการบันทึกข้อมูลปริมาณขยะที่เกิดขึ้นอย่างถูกต้องในระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอย	(๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บันทึกและยืนยันข้อมูลในระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอย (มฝ.๒)	สาธารณสุข
๒	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการรายงานข้อมูลการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื่อมชนอย่างถูกต้อง	(๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการรายงานข้อมูลการจัดการมูลฝอยติดเชื่อมชนให้แก่จังหวัดอย่างถูกต้องและครบถ้วน	สาธารณสุข

